

EMISE EMAKAPÕLETIKU RAVIJUHS

Koostas: Julia Jeremejeva, DVM, PhD

Emise emakapõletikku põhjustavad bakterid, kes tungivad läbi avatud emakakaela emakasse. See võib juhtuda poegimisel, poegimisjärgsel perioodil või emise seemendamise või paarituse ajal. Emakapõletiku esmaseks tunnusteks on patoloogilise nõre eritumine tupest. Selline nõre eritub sagedamini perioodidel, kui emakakael on avatud: inna ajal (juba mõned päevad enne innatunnuste tekkimist ja indlemisel) ning poegimisjärgselt.

Lisaks emakapõletiku korral erituva nõrele, esineb emistel ka normaalset tupenõre eritust. Eeskätt mõned päevad pärast poegimist või seemendust. Oluline on eristada põletikulist nõret füsioloogilisest. Normaalne emakanõre on läbipaistev või kreemikas-valge, limane ja lõhnatu. Samas võib see sisaldada helbeid ning poegimisjärgselt verd. Emakapõletiku korral on nõre värvus valge, kollakas, hallikas või rohekas ning mõnel juhul veresegune. Põletikuline nõre võib olla lõhnatu või haisev (teatud bakternakkuste korral). Emise kehatemperatuur ja üldseisund on emakapõletiku põdemisel üldjuhul normaalne.

Normaalse ja põletikulise emakanõre eristamist peab tegema ainult loomaarst! Emakapõletiku ravikuuri määrab loomaarst, kes enne ravikuuri alustamist teeb kindlaks, kas nõrevool pärineb emakast, tupest või hoopis kusepõiest. Loomaarst alustab antibiootikumiravi ainult juhul, kui ta on kinnitanud emakapõletiku diagnoosi. Antibiootikumide valik sõltub emakapõletike haigustekitajatest ning nende antibiootikumitundlikkusest.

Emise emakapõletiku ravi üldpõhimõtted:

- 1) emaka kokkutõmbevõime parandamine prostaglandiiniraviga. Prostaglandiiniravi ei tehta, kui emis on tiine või seemendatud emisel ei ole tiinus veel kinnitatud;
- 2) valu- ja põletikuvastane ravi;
- 3) bakteritest põhjustatud emakanakkuse kõrvaldamine antibiootikumiraviga. Loomaarst valib kas penitsilliini- või amoksitsilliiniravi ja väldib tsefalosporiinide kasutamist.

Tegevusjuhised emakast nõre avastamise järgselt:

- Kutsu koheselt loomaarst, kes kinnitab emakapõletiku diagnoosi ja määrab õige ravi.
- Ravi emist loomaarsti poolt määratud ravimitega etteantud doosides ja pea kinni ravikuuri pikkusest.
- Kontrolli regulaarselt emise üldseisundit (mõõda kehatemperatuuri, hinda emise isu).
- Hinda ja vajadusel paranda seemenduse/parituse hügieeni ning lauda üldhügieeni.
- Ära hõia emised seemenduspuuris rohkem kui 4 nädalat pärast seemendust.
- Palu loomaarstil uurida emakapõletiku haigustekitajaid ja nende tundlikkust antibiootikumide suhtes.

Foto 1

Normaalse nõre eritumine tupest peale poegimist (A); B) ning peale seemendust (C).

Autor: J. Jeremejeva

Foto 2.

Patoloogilise nõre eritumine tupest.

Autor: J. Jeremejeva